

10/01/1920: Thành lập Hội Quốc Liên

Nguồn: [League of Nations instituted](#), [History.com](#)

Biên dịch: Nguyễn Thị Kim Phụng

Vào ngày này năm 1920, Hội Quốc Liên chính thức ra đời khi Hiệp ước Thành lập Hội Quốc Liên (Covenant of the League of Nations), được 42 quốc gia phê chuẩn vào năm 1919, có hiệu lực.

Năm 1914, một vụ ám sát chính trị ở Sarajevo đã khởi đầu chuỗi sự kiện dẫn đến sự bùng nổ của cuộc chiến tởn kém nhất từng xảy ra cho đến lúc đó. Khi ngày càng có nhiều thanh niên phải ra chiến trường, xuống chiến hào, nhiều nhân vật có ảnh hưởng ở Mỹ và Anh bắt đầu kêu gọi thành lập một cơ quan quốc tế nhằm duy trì hòa bình thế giới sau chiến tranh. Tổng thống Woodrow Wilson đã trở thành người ủng hộ công khai ý tưởng này, và vào năm 1918, ông đã đưa ra một bản phác thảo về tổ chức quốc tế này trong [Chương trình 14 điểm](#) nhằm chấm dứt chiến tranh. Tháng 11/1918, Liên minh Trung tâm đã đồng ý đình chiến để chấm dứt đổ máu. Hai tháng sau, phe Hiệp ước gặp Đức và Áo-Hung bại trận tại Versailles để đàm phán các điều khoản hòa bình chính thức. Tổng thống Wilson kêu gọi một nền hòa bình công bằng và dài lâu, nhưng Anh và Pháp không đồng ý, kiên quyết đòi bồi thường chiến tranh từ kẻ thù cũ của họ. Tuy nhiên, Hội Quốc Liên đã được đồng ý thành lập, và vào mùa hè năm 1919, Wilson đã trình Hòa ước Versailles và Hiệp ước Thành lập Hội Quốc Liên lên Thượng viện Mỹ để phê chuẩn.

Wilson trải qua một cơn đột quỵ nghiêm trọng vào mùa thu năm đó, điều này ngăn cản ông đạt được thỏa hiệp với các thành viên Quốc Hội, những người nghĩ rằng các hiệp ước chỉ làm giảm thẩm quyền của Mỹ. Tháng 11, Thượng viện đã từ chối phê chuẩn cả hai văn bản, và Hội Quốc Liên, được thành lập mà không có Mỹ, tổ chức cuộc họp đầu tiên tại Geneva vào ngày 15/11/1920.

Trong những năm 1920, Hội Quốc Liên, với trụ sở chính tại Geneva, đã kết nạp các thành viên mới và hòa giải thành công các tranh chấp quốc tế nhỏ. Tuy nhiên, nó thường bị các cường quốc xem nhẹ. Tuy nhiên, ban lãnh đạo tổ chức này đã không gặp phải thách thức nghiêm trọng nào mãi cho đến đầu những năm 1930, khi một loạt các sự kiện phơi bày tính không hiệu quả của nó. Nhật chỉ đơn giản là rời khỏi tổ chức sau khi cuộc xâm lược Trung Quốc của họ bị lên án, và Hội Quốc Liên cũng bất lực trong việc ngăn chặn Đức tái vũ trang và ngăn chặn Ý xâm lược Ethiopia. Việc Thế chiến II bùng nổ thậm chí còn không được Hội Quốc Liên, khi ấy gần như đã vô dụng, đề cập đến.

Năm 1946, Hội Quốc Liên chính thức bị giải thể bằng việc thành lập Liên Hiệp Quốc. Liên Hợp Quốc được mô phỏng theo Hội Quốc Liên với sự ủng hộ của quốc tế ngày càng tăng và bộ máy rộng lớn để giúp thể chế mới này tránh lặp lại thất bại của tổ chức tiền nhiệm.

Nguồn: <http://nghienquguocte.org/2019/01/10/thanh-lap-hoi-quoc-lien/>

www.vietnamvanhien.org

